

T.C.

YERLİK HAKKARİSİ

OLLA DÖLÜMÜ

Esas NO: 1980/901

Karar NO: 1981/196

×

ÖZET : Sıkıyönetim ilânında neden olan olayla ilgili bulunmuş, güncel zabata olayı n. li,indeki suçlara ait davanın Adli Targı ye rinde görülmesi gerektiği ik.

K A R A R

Davacı : H.H.

Sanıklar : Ali Kemal Tunçmomoğlu, -eki Barıkaya

O L A Y : 26.11.1978 günü sanıklardan Ali Kemal Tunçmomoğlu'nun daha önce

den gelip gittiği Yıldızevler Mahallesi'ndeki halk odası yanında, ruhsatsız olarak taşıdığı tabanca ile zaruret olmadan etrafa bir kaç el ateş ettiğini, olaydan sonra öteki sanık -eki Barıkaya'nın evine giderek tabancasına ona verdiğini, bu sanık -inde tabanca halen firarda bulunun başka bir kişiye vererek suç delili tabancayı gizlettiğini ve kadine ait tabanca ile aynı olayda zaruret olmadan bir kaç el ateş ettiğini, herhükaher emniyet yazısında karşılıklı gurupların çatıştığı ve bu çatışma sırasında ateş edildi belirtilmiş ise de, sanıkların silâh attıkları gurup ve saldırıya uğradığına iddia eden kişi bulunmadığından, müferiden, ideolojik yönü ve toplu çatışma olmadan sanıkların silâh taşıdığı ve silâh attıkları konusuna varıldığı ileri sürülen Ankara Cumhuriyet Savcılığı, sanıkların Ali Kemal'in silâh bulundurma, silâh atma suçlarından dolayı Türk Ceza Yasası'nın 551 ve 6136 sayılı Yasa'nın 13. maddeleri, öteki sanık -eki'nin silâh bulundurma, silâh atma ve suç delilini yok etme suçlarından dolayı Türk Ceza Yasası'nın 296/1, 551 ve 6136 sayılı Yasa'nın 13. maddelerine göre cezalandırılmalarına isteyerek 8.12.1978 günlü iddianame ile Asliye Ceza Mahkemesi'ne konu davası açılmıştır.

1- Ankara 7. Asliye Ceza Mahkemesi; 29.1.1979 tarihinde 1978/647-1979/22 sayılı ile, Ankara İli'nde 26.12.1978 tarihinde sıkıyönetim ilân edildiği, sanıkların eyleminin, Anayasa'nın tanıdığı hür demokratik düzeni, temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet hareketi olduğu, davaya bakmanın 1402 sayılı Yasa'nın 13. ve 14. maddelerine göre mahkemelerin görevi dışında kaldığı,

2- Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi; 19.7.1979 gününde 1979/644-367 sayılı ile, olayın ideolojik yönü olduğu, Anayasa'nın tanıdığı hür demokratik düzeni, temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet hareketinden ve sıkıyönetim ilânına neden olan suçlardan bulunduğu yolunda dosyada herhangi bir delile rastlanmadığı, Sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu bir suçla bağlantısının saptanmadığı ve davaya bakmanın mahkemelerin görevi dışında kaldığı,

Gerekçeleriyle görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece; Ankara 7. Asliye Ceza Mahkemesi ile Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Fihriyetli Askeri Mahkemesi'nin tarafları, sebebi ve konusu aynı olan davada verdikleri kesinleşen görevlilik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İnceleme ve Değerlendirme : Türk Ulusu adına yargı yetkisini İslahat Uygusmalık Mahkemesi Cezası 2812/81, Ahmet H. Doğanolmuş'un Başkanlığı'nda, İsmail Uzun, Arif Tolunç, Emin Tokdemir, Servet Tarkan, Orhan Ersoy ve Hasan Yelikkale'nin kararları ile yaptığı 20.4.1981 günlü toplantıda, geçici başkan Yardımcısı İlhan Dinc'in düzenlediği rapor ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ile Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı'nın görevli olduğu yolundaki düşünceleri okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Davmuş Ganiolu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Kurşun Fender'in dosyadaki sonuç açıklamaları dinlendikten sonra gereği görülmüştür :

Suç, 26.12.1978 gün Ankara'da ilân olunan sıkıyönetimden bir ay önce 26.1.1978 tarihinde işlenmiştir.

Sankiler hakkında düzenlenen iddianamede, sankilerin silâh attığı herhangi bir grup veya silâhli saldırıya uğradığını söyleyen kişi veya kişilerin bulunmadığı, sankilerin müferriden ve ideolojik yönü olan bir grup, toplu bir çatışma ile ilgili bir maksadın silâh taşıyıp attıkları belirtilmektedir. Dosyada, bu bulguların aksini koruyacak yeterli bir beyan ve belge yoktur. Bu yönü ile sankilerin atılı suçları, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmayıp, genel ve ata olayı niteliğinde olmayıp gitmektedir.

1402 sayılı Yasa'nın 13. maddesi (a) bendine göre sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin suçları sıkıyönetim ilânından en çok üç ay önce işleyenlerin suçlarına sıkıyönetim askeri mahkemelerinde bakılacağından, ancak sankilerin atılı suçları, sıkıyönetim ilânından önceki üç ay içinde işlenmekle beraber, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmadığından davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Açıklanan nedenlerle Ankara 7. Asliye Cezası Mahkemesi'nin görevlilik kararı kaldırılmasına karar verilmelidir.

..//...

Esas NO: 1980/901

SÖZÜŞ : Anlaşmazlığın niteliğine göre Adli Mahkeme yerinde çözümlenmesi gerektiğine, bu nedenle Ankara 7. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 29.1.1979 günlü, Esas 1978/647, Karar 1979/22 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 20.4.1981 günü kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Ahmet H. Doyacıoğlu

Üye

Orhan Ertoşun

Üye

İsmail Oğuz

Üye

Bervet Tolungüç

Üye

Metin Bekercioğlu

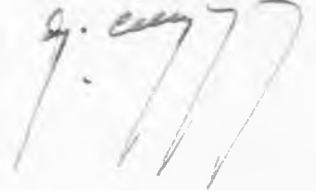
Üye

Bervet Füzün

Üye

Hasan Çelikkale

h
2.6

S/K